

tem ležeče, da si ohranimo jezik in zemljo, katero so nam zapustili naši predniki slovenske korenine. Slovenci ob severni meji le krepko in pogumno naprej! Ako si pomagamo sami, pomagal nam boče tudi Bog!

Iz Ptujja. (Slovensko uradovanje — celjski lisjak). Če prav imamo tukaj več gospodov pri sodniji, ki so popolnoma našega jezika tudi v pisavi zmožni in ki bi tudi baje radi slovenski uradovali, se to vendar do zdaj prav pičlo godi. Kakor čujemo, je temu uzrok, sicer obče spotovani in zelo marljivi gospod sodnik sam, ki slovenskemu uradovanju ni prijatelj! Ali mu mar ni znano, da je naš okraj popolnoma slovenski? — „Kmečki lisjak“ ima tudi pri nas več prav marljivih agitatorjev. Mej temi se odlikuje tudi trgovec špecarije J. K. katerega polno ime še danes zamolčimo, a prihodnje, ako ne bode miroval, ga potipamo bolje. Slovenski kruh pa je dober?

Iz Brežic. Na hrvaški meji, kjer mej hlapeci in deklami ni slišati nijedne nemške besede, kjer nas tužno doneči pastirski rog dan za dnem prav po domače opominja, da je mesto ostalo še zmirom pri staroslovenskih šegah in običajih, kjer se veliko več hrvaščine sliši, kakor pa nemščine, tukaj nabila so se na vogle pretečeni mesec, tedaj prav sedaj, ko se uže slov. uradovanje tudi v c. kr. uradnih vpe-ljava, sledeča naznanila: „das verunreinigen der Gassen und das schnalzen ist bei Strafe von 2 fl. und das betteln verbothen“. Nam je težko razumevno, kaj se z neumno nemškutarijo pri nas hoče? Misliti moramo, da le nemškutarji mesto gnjusijo in krave gonijo na pašo, katere morda tu pa tam snagoljubnosti meščanov grdo nagajajo. Svetujem mestnemu ekonomu, naj kupe daja do čistega spravljati na gnojišče in denar za nemške tablice bode prihranjen, mesto pa snažno zadosti. Mislim tudi, da je pokanje z bičem še sploh prijetnejše, kakor pa tuljenje na znani pastirski rog, trdim še, da je nam slov. berač ljubši, kakor bogataš odpadnik, po domače nemškutar.

Iz šmarijskega okraja. (Nekoliko nasvetov.) Znano je, kako nemški Schulverein deluje. On se zagovarja, dasiravno je toliko postaven, kakor nemški učni jezik po koroških šolah. Po postavi namreč je materni jezik otrok brez izjeme učni jezik. Stariši, župani itd. smejo samo razsojevati, ali se naj tudi drugi deželni jezik kot učni predmet v šolo upelje ali ne. A na Koroškem sme peščica nemških županov razsojevati o učenem jeziku. Po tem takem si menda lahko celó kitajski jezik v svoje šole vpeljujejo! V državnem zboru se mora stvar kmalu razjasniti, kajti koroškim Slovencem treba nujne pomoči. — Enaka je s Schulvereinom. Pravde o njem torej še ne more biti konec. V državnem zboru mora se stvar

še krepkeje prejeti, razjasniti in postavno rešiti! — Ali za sedaj nasvetujemo, ker so naše ljudsko-šolske razmere toliko žalostne, ter menimo, da bi morali tudi Slovenci za uspešno učenje slovenščine po ljudskih šolah na vsak način skrbeti. Kaj bi bilo, ko bi slov. društvo vsako leto razpisalo nekoliko daril (recimo: 4—8 po 25 g. = 100—200 fl.) v priznanje za slug in v spodbujajo tistim marljivim učiteljem na spodnjem Štajerskem, ki bi vsled vspešnega poučevanja v slovenščini in marljivega odgojevanja slovenske dece v slovensko-narodnem in krščanskem duhu tega naj bolj vredni bili. Saj vemo, kako je! Učitelji so večkrat slabo plačani, in zatorej se vsled hrepenenja po stranskem prislužku marsikdo izneveri in po Judeževih srebernikih seže. Ako bi se pa naš nasvet uresničil, bilo bi tudi hrepenenje po judežkem denarju pri mnogih učiteljih pomanjšano, in mnogi bi raje ostali poštteni Slovenci, in si poštenim in pravičnim potem prislužili slovenske resnične „Ehrengabe“, kakor pa svoj značaj prodali! Odborniki slov. društva, prevdarite! Gotovo bodo vsi društveni udje radi v to privolili! Le to še omenim, da čim več daril, tim bolje! 100—200 fl. iz društvene blagajnice se že lahko za tako koristne svrhe potroši! A uspeh bo gotovo izdaten!

(Konec prihod.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so delegacije pozvali v Budimpešto dne 25. oktobra, državni zbor pa začne na Dunaji zborovati 15. novembra. Sedaj zboruje več deželnih zborov, med temi tudi koroški. Slavni poslanec Einspieler potegnil se je krepko za koroške Slovence ter povdarjal, kako se jim krivice godijo, posebno v šolah in uradih. Nemčurje je to hudo spreklo, ker jih uže ježi, da se ondi sploh še o Slovenceh govori. Tajili so vse krivice in se izgovarjali na slovenske odpadnike in Judeže, češ ti hočejo le nemško in zopet nemško. G. Einspieler je podpiral tudi prošnjo spodnjih Drauberžanov, ki bi radi sodnijo dobili pa liberalci nemški jim niso privolili. Naposled je g. Einspieler še predlagal, naj se volilna pravica raztegne na ljudi, ki plačujejo 5 fl. direktnega davka, ta predlog utegne obveljati, ker je tudi uže v Salzburgu obveljal. Konservativni nemški poslanci v gornjem in spodnjem Avstrijskem potegnoli so se vrlo za kmete, zahtevajoč polajšanje šolskih bremen in brambo zoper ženitovanje nemaničev. Liberalci so jim pa vse odbili. Kmet Oberdorfer je grajal, zakaj se z deželnim denarjem slabe, neverske, nesramne in celo cesarju sovražne knjige kupujejo za šolske knjižnice. To je liberalce tudi hudo zabolelo. — Vesela novica dohaja iz Kranjskega,

v Novem mestu so Slovenci zmagali popolnem pri volitvah in tako dobi tudi drugo največje mesto kranjsko prav slovensko lice in slovenskega župana! Živelo! — G. Tonkli skliče vse primorske in goriške poslance v posvetovanje, kaj storiti, da Slovenci in Hrvati ondi pridobijo kmalu nekaj srednjih šol. — Ogerski državni zbor je sedaj zbran v Budimpešti; finančni minister mu je razložil, da so Magjari predlanskim 48 milijonov, lani 31 in letos 29 milijonov več izdali, kakor davkov dobili. Tudi drugo leto primanjka več kakor 20 milijonov, čeravno namislijo dače še huje napeti. V Temišvarski županiji so jezni ljudje davkarskega eksekutorja ubili.

Vnanje države. Rusom ni po volji, da si Angleži svojijo meni nič tebi nič Egipt. Zahtevajo torej Rusi Carigrad in Dardanele za prosto gibanje svojemu kupčijstvu iz Črnega v Egejsko morje. Sploh pa se Rusi pripravljajo na večji boj, ker silno utrjujejo mejo proti Nemčiji in Avstriji: Kijev bo kmalu silna trdnjava. Car se je preselil v Gačino. — Nemci kupujejo v Poznanskem zemljišča in grajščine po vsakej ceni in tako krčijo slovanskim Poljakom starodavna tla. Poljaci so vsled tega čedalje huje razburjeni in obračajo svoje oči v Rusijo pa tudi v Avstrijo iskajoč pomoči. — Švicarski liberalci so odpravili smrtno kazen. Sedaj jo tirja skoraj ves narod, ker z zločinci drugače ni prestat. — Papež so se z Angleži čez 300 let zopet toliko pogodili, da bodo v Londonu pri angleškeji vladi imeli poslanika. — Na Španskem je konservativcem postal vodja Jayme, sin Don Karlosa, ki se je tej časti odpovedal. — Srbski kralj Milan je došel v Ruščuk. Bolgarski knez, ministri in ljudstvo ga je sijajno sprejelo. Nadškof ga je pozdravil v imenu naroda želeč, naj bi se Jugoslovani združili. Ta pozdrav je storil velik utis. — V Egiptu pozvala je vojaška sodba Arabi-pašo, naj se zagovarja zavoljo punta. Arabi se pa dobro brani. Pravi, da je vse storil na povelje vice-kraljevo. Ta ovadba pa vice-kralju ni po volji in je dal Arabi-pašo v ječi hudo pretepsti. Vsled tega hočejo Angleži nesrečneža pred svojo sodbo pozvati in ga v Ciper poslati v pregnanstvo. Egiptovski vice-kralj pa nabira novo vojsko iz samih prostovoljcev. Nabirati jih hoče 10.000 mož. —

Za poduk in kratek čas.

Lakroma.

II. Nad vhodom posameznih sob so napisani primerni izreki, katere je nadvojvoda sam sestavil. Da bi tebi, blagovoljni čitatelj! dopadali, kakor so meni ugajali, volil bi vse naznaniti, pa ponudim ti samo par najkrajših:

Wer will haben gute Ruh,
Der sehe viel, und schweig dazu.
Freund in der Noth,
Freund in dem Tod,
Freund hinter Rücken;
Das sind drei starke Brücken.
Wir bauen Häuser hoch und fest,
Und bleiben hier nur fremde Gäst'.
Dort wo wir sollen ewig sein,
Da bauen wir ga ewig drein.
Gott meine Hoffnung,
Ehre mein Reichthum.
Ein gamalter Tod,
Ein hincender Bot,
Ein blinder Schütz
Sind alle drei nichts nütz.
Allzeit traurig ist beschwerlich,
Allzeit fröhlich ist gefährlich,
Allzeit aufrichtig ist ehrlich.
Schweig und meid;
Merk und leid;
Jedes Ding hat seine Zeit.

Zunaj po vrtu, kakoršen je ves otok, so sipale raznolične cvetljice duhtečo vonjavo na vse strani. Rododendroni in aloje so odpirale svoje popke in šopke, rožmarina ravnodolge grede pa so ti škropile prijeten duh v nos in obraz. Skozi pisane gaje palem, ceder, mirt, mandlov in oleandrov, oranž in maranč je svetilo in se lesketalo skrivnostno morje; žarko solnce pa je streljalo raz modrega neba zlate pušice skozi temno vejevje ter slikalo čudežne podobe na zeleni hmelj. Bilo mi je, kakor bi se nahajal sredi toplega maja, a ne na začetku ledenega februarja, ko po Štajerskem okna in strehe cvetó in snežene muhe po mrtvih vrtovih plešejo. Štefanu Pehovcu je že nevolja po čelu brazde orala, ko sem zopet stopil v čolnič, s katerim je moral predolgo čakati. Povračaje se v Dubrovnik imela sva krasen razgled in pogled, kamorkoli se je oko obrnilo.

Na Ploči pri sv. Jakobu se je pri na pol jasnem nebu razpela od ednega griča do drugega toli krasna božja mavrica, da je še čmerikastega starca predramila, ki je pokazal z desnico na Pločo rekoč: arco di sera, bel tempo si spera. Kaj pomeni to? prijatelj! vprašam: Ali še tega ne znaš? Se ve, da ne, kdo bi tudi vse vedel. To je star pa resničen pregovor, da sledi za večerno mavrico jasno jutro. Druga prislovica pa pravi: Rosso di mattina, la pioggia s'avvicina. — Rdeče jutro, deževno večero. Med temi pogovori sva priveslala na sredo med Dubrovnik in Lakromo, to morsko cvetljico, in očesu se je ponudil prizor, kakoršnega ni lahko misliti. Solnce večerno je daleč tam za morjem zahajalo in zlatilo sè svojimi rumenimi žarki morske valove, da so lesketali, ko najlepši bi-